

LOKKA-PORTTIPAHTA KALASTUSALUE

15.5.2015

LAUSUNTO**MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖLLE**

Viite: VN:n luonnos 2.4.2015 uudeksi kalastusasetukseksi

Asia: Lokka-Porttipahta kalastusalueen lausunto

Lokka-Porttipahta kalastusalue esittää uuden kalastusasetusluonnoksen johdosta seuraavan lausunnon.

Asetusluonnos sisältää epämääräisiä ja tulkinnanvaraisia termejä. Erityisesti termit **vaelluskalavesistö** ja **vaellusyhteys** sekä näiden yhteyteen liitetyt rajoitukset ja sanamuodot ovat tulkinnan kannalta erittäin vaikeaselkoisia, koska niiden sisältöä ei ole avattu. On välttämätöntä, että uudet termit määritellään tarkasti.

Epäselvää on myös, mihin asetuksen rajoituksilla tähdätään rakennetuissa vesistöissä, jotka ovat voimakkaassa voimatalouden käytössä ja joissa ei ole tutkimuksin todettu lisääntyviä luonnonvaraisia järvitaimenkantoja. Yksittäisissä puroissa saattaa esiintyä paikallisia kantoja, joita yleisesti kutsutaan **tammukoiksi** eli **purotaimeniksi**, jotka eivät ole kalastuksen vuoksi uhattuja.

Koska asetustekstissä käytetty uusi terminologia yhdessä esitettyjen rauhoitusten, rajoitusten ja pyyntimittojen kanssa muodostavat yhdessä epämääräisen käsitteistön, on selvää, että ensimmäisenä kalatalousviranomaisen joutuu vaikeaan tilanteeseen uuden lain ja asetuksen soveltamisessa hakiessaan käytännön kannalta tarkoituksenmukaisia ratkaisuja. Ellei terminologiaa kyetä asetuksessa tarkasti määrittelemään, eikä kalatalousviranomaiselle anneta välineitä asetuksen soveltamisessa paikallisesti, haetaan asetuksen tulkintaa tuomioistuimissa. On selvää, että alueelliselle kalatalousviranomaiselle ja kalatalousalueille on annettava mahdollisuus ratkaista yksityiskohdat ottaen huomioon paikalliset erityispiirteet.

Seuraavassa on esimerkkejä siitä, mitä kysymyksiä ja ajatuksia asetusteksti herättää ja mitkä asiat jäävät auki vaille vastausta. Lisäksi on kalastusalueen esityksiä asetuksen muuttamiseksi.

Rauhoitukset, rajoitukset ja pyyntimitat

- Taimenen pyyntimitoista

2§ 2.mom. luonnonvesistä pyydettyjen kalojen pyyntimitat

Kohta 2) *”Sellaisesta purosta tai lammesta, johon ei ole **vaellusyhteyttä** merestä tai järvestä, pyydetty taimen vähintään 20 cm.”*

Ei ole perusteltua asettaa minkäänlaisia alamittoja istutuskaloille, jotka on suoritettu muilla kuin tutkimukseen, kalanviljelyyn tai uuden kannan kotiuttamiseen tai tutkitusti alkuperäisen järvi- tai meritaimenkannan suojeluun liittyvillä perusteilla. Sama koskee lampia ja järviä, jotka eivät ole yhteydessä muihin vesistöihin eli niihin ei ole edes teoriassakaan vaellusyhteyttä. Istutuskalojen pyyntimitat on järkevintä säätää paikallisesti, jos on tarpeen.

Milloin *vaellusyhteyden* katsotaan muodostuneen ja olevan olemassa? Käykö perusteeksi pelkkä vaellusyhteys, ottamatta huomioon, onko ala- tai yläpuolisella vesistöllä edellytyksiä toimia taimenen syönnösalueena? Näiden määrittely kuuluu paikallisen viranomaisen ja kalatalousalueen tehtäviin.

Asetus tulee nostamaan paikallisten luonnonvaraisten purotaimenien alamitan 50 cm:iin.

Kalastusalue ei tavoita, mihin tällä pyritään. Esitys on järjetön ja se tulee poistaa. Purotaimen eli tammukka ei tarvitse minkäänlaista pyyntimittaa.

Kalastusalue esittää ensisijaisesti, että istutettavien taimenien ja tarvittaessa purotaimenien pyyntimitoista voidaan päättää alueellisesti ja/tai kalatalousviranomaiselta voidaan hakea muutosta rajoituksiin ja alamittoihin laajemmin, kuin mitä 3§:ssä on sanottu.

Kalatalousviranomaisen voisi poistaa alamitta kokonaan, jos se nähdään perustelluksi.

Lisäksi, onko tekojärvi ”luonnonvesi”?

- Siian rauhoitus mereen laskevassa joessa ja purossa

1 § Seuraavat kalat ovat rauhoitettuja:

8. *”Siika mereen laskevassa joessa ja purossa syys-, loka- ja marraskuussa.”*

Miten määritellään mereen laskeva joki ja puro? Eivätkö kaikki vedet laske mereen?

- Verkkokalastuskielto 15.8.-30.11.

12§ Vaelluskalavesistöön kuuluvassa joessa on kalastus verkolla kielletty elokuun 15. marraskuun 30. päivään.

- Miten määritellään vaelluskalavesistö?
- Luetaanko esimerkiksi Kemijoen vesistö lokka-Porttipahta kalastusalueen osalta vaelluskalavesistöksi ja jos luetaan, millä perusteella? Kemijoen kaikki joet ja sivupurot laskevat mereen, mutta toistaiseksi kaloilla ei ole vapaata vaellusyhteyttä mereen kuin yhteen suuntaan, alavirtaan. Miten esim. kalastuksen valvonnassa tulkitaan vaelluskalavesistö?

Kuten edellä on jo todettu, ensin tulee määritellä, mikä on vaelluskalavesistö, jonka jälkeen määritellään, mitä tarkoitetaan vaellusyhteydellä. Sen lisäksi tulee määritellä, mitä tarkoitetaan vaelluskalavesistöön kuuluvalla joella.

Määrittely ja terminologia on tärkeää, koska asetuksen 12§ kieltää verkkokalastuksen 15.8.-30.11. em. vesissä, mikäli ne luetaan jokivesiksi, jotka kuuluvat vaelluskalavesistöön. Täytyykö em. termien lisäksi täyttyä myös se, että vesissä on vaellusyhteys? Mitä tämä kaikki tarkoittaa?

Onko asetuksen valmistelussa huomioitu, että verkkokalastusrajoitus estää esim. Lokan tekojärveen laskevan Luirjoen ylitiheen vaellussiikakannan hyödyntämisen? Siikakanta on loisittunut ja vaatii voimakasta kalastusta sen sijaan, että sitä rajoitetaan. Verkkokalastusrajoitus lisää osaltaan alikalastusta entisestäänkin alikalastetuissa vesissä, ilman että saavutetaan lainvalmistelijan olettaa tavoitetta.

LOKKA-PORTTIPAHTA KALASTUSALUE

puheenjohtaja

PEKKA JANTUNEN
Pekka Jantunen

Isännöitsijä

Jukka Korpivuoma

Tiedoksi: Lapin Ely-keskus / kalatalousyksikkö